Råd och anvisningar hämtning av avfall

Kärl	*140 liter	190 liter	370 liter	660 liter
Antal hjul	2	2	2 eller 3	4
Bredd	490 mm	560 mm	770 mm	1265 mm
Djup	550 mm	690 mm	815 mm	775 mm
Höjd	1120 mm	1075 mm	1070 mm	1220 mm

* Notera att 140 liters kärl är matavfall

Sopkärl

Den vanligaste behållaren för insamling av restavfall och matavfall, och även källsorterade fraktioner vid fastighetsnära hämtning, är sopkärl av plast som är försedda med hjul för att lätt kunna flyttas.
Sopkärl för kommunalt avfall tillhandahålls av Roslagsvatten utan kostnad för abonnenten. Abonnenten ansvarar för rengöring och tillsyn av sopkärlet.

Krantömda behållare

Krantömmande behållare är markbehållare eller underjordsbehållare som är bottentömmande. Behållaren ägs av abonnenten. Insatssäck är tilläggstjänst. Endast Roslagsvatten godkända anordningar. Enbart ett- och tvåkroksystem godkänns. Abonnenten ansvarar för rengöring och tillsyn av krantömda behållare. Se specifikationer på sidan 8.

Transportvägar och avfallsutrymmen

Transportvägar för sopbilar

Trafiksäkerheten är en viktig aspekt att ta hänsyn till. Backning med sopbil ska inte förekomma. Avfallsutrymme ska därför placeras så att backning ej uppkommer vid hämtning. Avfallsutrymme får inte placeras på gång- och cykelväg eller inom ett bilfritt bostadsområde.

Fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren ska se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålls i framkomligt skick. Transportväg ska ha hårdgjord körbana av grus, asfalt eller liknande och tåla trafik med tunga fordon. Större stenar får ej förekomma i körbanan. Vintertid ska transportvägen vara snöröjd och sandad. Snövallar, vegetation eller dylikt får inte inkräkta på nedan angivna mått.

I områden där sopbilar inte är tillåtna eller inte kan komma fram på grund av utrymmesbrist eller där vägen inte uppfyller nedan angivna krav, behöver fastighetsägaren placera kärl/en på en plast som godkänns av Roslagsvatten (fastighetsägaren ansvar för mark eller lov om uppställning av kärl/en).

Råd och anvisningar hämtning av avfall

Transportväg ska minst uppfylla nedan angivna mått.

Minsta körbanebredd vid enkelriktad trafik	3,5 m
Minsta körbanebredd vid dubbelriktad trafik (om sikten inte är skymd och det finns mötes-platser kan smalare körbana tillåtas)	5,5 m
Vägren ska vara fri från hinder utanför vägbana	1 m
Vändplats ska vara fri från hinder utanför vägbana	1,5 m
Minsta kurvradie	8 m
Minsta vägbredd i kurva	4m
Fri höjd	4,7 m
Max lutning på in- och utfartsväg	1:12

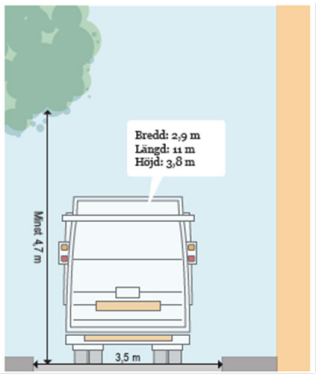

Vändplan

Vid återvändsgator krävs, av Roslagsvatten, godkänd vändplan.
Ritningar och mått på godkända vändplan

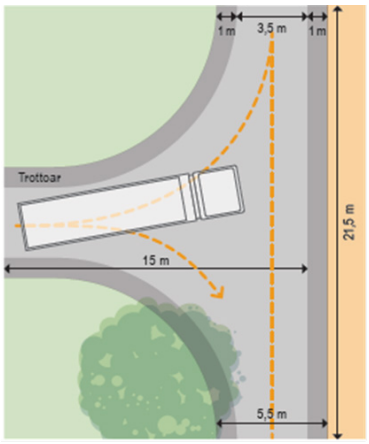

Vändplats för baklastande hämtningsfordon.
Bild: sara sundin, ramboll.

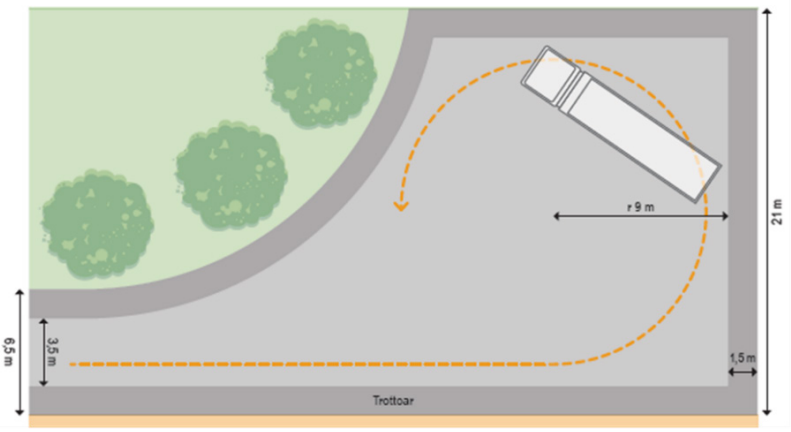

Alternativ vändplats för baklastande hämtningsfordon.
Bild: sara sundin, ramboll

Råd och anvisningar hämtning av avfall

Dragvägar för sopkärl

Behållare för uppsamling av avfall ska vara placerade så att hämtning underlättas.

- Avståndet mellan utställt avfall och angöringsplats för fordon ska inte överstiga 5 m
- Dragväg får inte ha större nivåskillnader
- Dragväg ska vara plant och hårdgjord
- Vintertid ska dragvägen vara snöröjd och hållas sandad
- Vegetation eller dylikt får inte inkräkta på nedan angivna mått.
- Dragvägar får inte ingå som en del av parkeringsplats där uppställda fordon kan hindra framkomligheten. Installationer, cykelställ, papperskorgar och liknande får inte placeras så att de inkräktar på nedan angivna mått

Avstånd och mått vid placering av sopkärl och soprum

Avstånd från angöringsplats för sopbil till sopkärl vid flerfamiljshus	max 5 m
Avstånd från soprum eller grovsopsrum till angöringsplats för sopbil vid flerfamiljshus och verksamheter	max 5 m
Maximal lutning för ramp och dragväg	1:12
Fritt utrymme framför dörr	1,5 m
Dörrfri längd för vilplan före och efter ramp	1,5 m
Fri bredd vid rak passage	1,5 m
Bredd vid riktningsändring större än 30 grader	1,35 m
Fri höjd i avfallsutrymme	2,1 m
Dörr, fri bredd	1,2 m
Dörr, fri höjd	2 m

Dimensionering av avfallsutrymmen

Volymer om avfallet samlas in med fastighetsnära insamling för förpackningar och returpapper.

Avfallsfraktion	Låg (l/vecka/hushåll)	Normal (l/vecka/hushåll)	Hög (l/vecka/hushåll)
Returpapper	0-5	5	5-10
Pappersförpackningar	30-40	40-50	50-60
Plastförpackningar	15-20	20-30	30-40
Metallförpackningar	1	2	3
Färgade glasförpackningar	1	2	3
Ofärgade glasförpackningar	1	2	3
Matavfall	5-10	10	10-15
Restavfall	40-45	45-55	55-65

Avfallsvolymer för kontor och butiker.

Liter/vecka	Per anställd på kontor	Per anställd i butiker (ej livsmedelsbutiker)	Per anställd i livsmedelsbutik
Returpapper	5–10	7–12	50
Pappersförpackningar	1–10	65–270, merparten Well-papp	140, merparten Wellpapp
Plastförpackningar	3–5	30–40	45
Metallförpackningar	<0,5	4–5	4
Färgade glasförpackningar	Nära noll	-	-
Ofärgade glasförpackningar	Nära noll	-	-
Matavfall	2	2	10–15
Restavfall	10–15	Varierar	Varierar

Avfallsvolymer för äldreboenden, skolor och förskolor

Avfallsfraktion	Per boende på äldreboende (l/vecka)	Per barn på skola (l/vecka)	Per blöjbarn på förskola (l/vecka)
Returpapper	3-5	3-5	1
Pappersförpackningar	5-10	1-2	1-2
Plastförpackningar	5-10	1	1
Metallförpackningar	1	0,5	3
Färgade glasförpackningar	0,5	Nära noll	Nära noll
Ofärgade glasförpackningar	1	0,5-1	0.5-1
Matavfall	5-10	2	2
Restavfall	80-90	5	15-20

Avfallsutrymmen med kärl

Utformning av avfallutrymmen

1. Avfallsutrymmen ska vara väl tilltagna och flexibla. Storleken på rummet bestäms av storleken på och antalet kärl som behöver finnas där.
2. Den fria gången mellan olika kärl ska vara vara minst 1,5 meter och avståndet mellan varje kärl minst 6 cm på vardera sida.
3. Rumshöjden ska vara minst 2,1 meter. Installationer får inte begränsa den fria höjden.
4. Dörrar för avfallsutrymmen ska ha minst 1,2 meter fri bredd och minst 2 meter fri höjd. Normalt krävs minst en 13x21-dörr.
5. Golvytorna ska vara plana.
6. Golv ska vara utformade för att minimera risken för att halka eller snubbla men samtidigt vara lätt att rengöra. Blanka golv ökar halkrisken. Halkfritt prioriteras framför rengörbarhet.
7. Det ska finnas uppställningsanordningar för dörren som enkelt kan aktiveras.
8. Dörrar ska kunna öppnas inifrån utan nyckel. Låsvred bör ha skydd som förhindrar att låset skadas av slag eller påkörning.
9. Trappsteg och trösklar ska inte förekomma. I undantagsfall kan tröskel vara kvar om den förses med ramp på båda sidor (ramp få inte överstiga 1:20). I de fall det inte går att undvika kanter ska fasad kantsten eller motsvarande användas.

Kärl samt dess utformning och placering

1. Kärl ska placeras så att draghandtaget kan nås från gången så att hämtningspersonal lätt kan dra iväg kärlen. Med fördel kan lock i lock användas.
2. Kärlens storlek samt antal hjul ska anpassas efter respektive fraktions tyngd för att undvika lyft och tunga drag för hämtningspersonalen.

Kärl utomhus

1. Kärl utomhus bör omgärdas av staket eller liknande samt vara skyddat från nederbörd (rekommendation, inget krav).
2. Ytan som kärlen står på ska vara hårdgjord.
3. Ytan ska hållas fri från växtlighet samt vara snö- och halkfri på vintern.
4. Avfallsbehållare utomhus ska inte stå under takfot, i portal, över brandpost, vattenavstängning eller liknande.

Uppställningsplats

1. Uppställningsplats för kärlhämtning ska vara minst 3,5 meter bred, 15 meter lång och ha en fri höjd om 4,7 meter för baklastande sopbil med måtten 2,9 meter bred, 11 meter lång och 3,8 m hög.
2. Tunga dörrar till avfallsutrymmen bör förses med maskinell dörröppnare. Utrymmet där dörren slås upp bör markeras alternativt att dörrarna förses med säkerhetssensorer eller liknande. Manöverdon för dörröppnare bör placeras med centrum 0,80 meter från golvet eller marken och minst 0,70 meter, men gärna 1,0 meter, från hörn eller dörrbladets framkant i ogynnsammaste läge.Dörrar bör förses med skyddsplåt på insidan som skydd mot nötning, slag och stötar.
3. För att minska skador i utrymmet vid rangering av kärl bör en avbärarlist placeras på väggen 0,95–1,25 meter från golvet.
4. Strömbrytare bör placeras på ca 1,3 meters höjd över golv för att undvika påkörning. Eluttag bör finnas på lämpligt ställe.
5. Kärl bör rengöras regelbundet för att motverka lukt.

Avfallsutrymmen med kärl

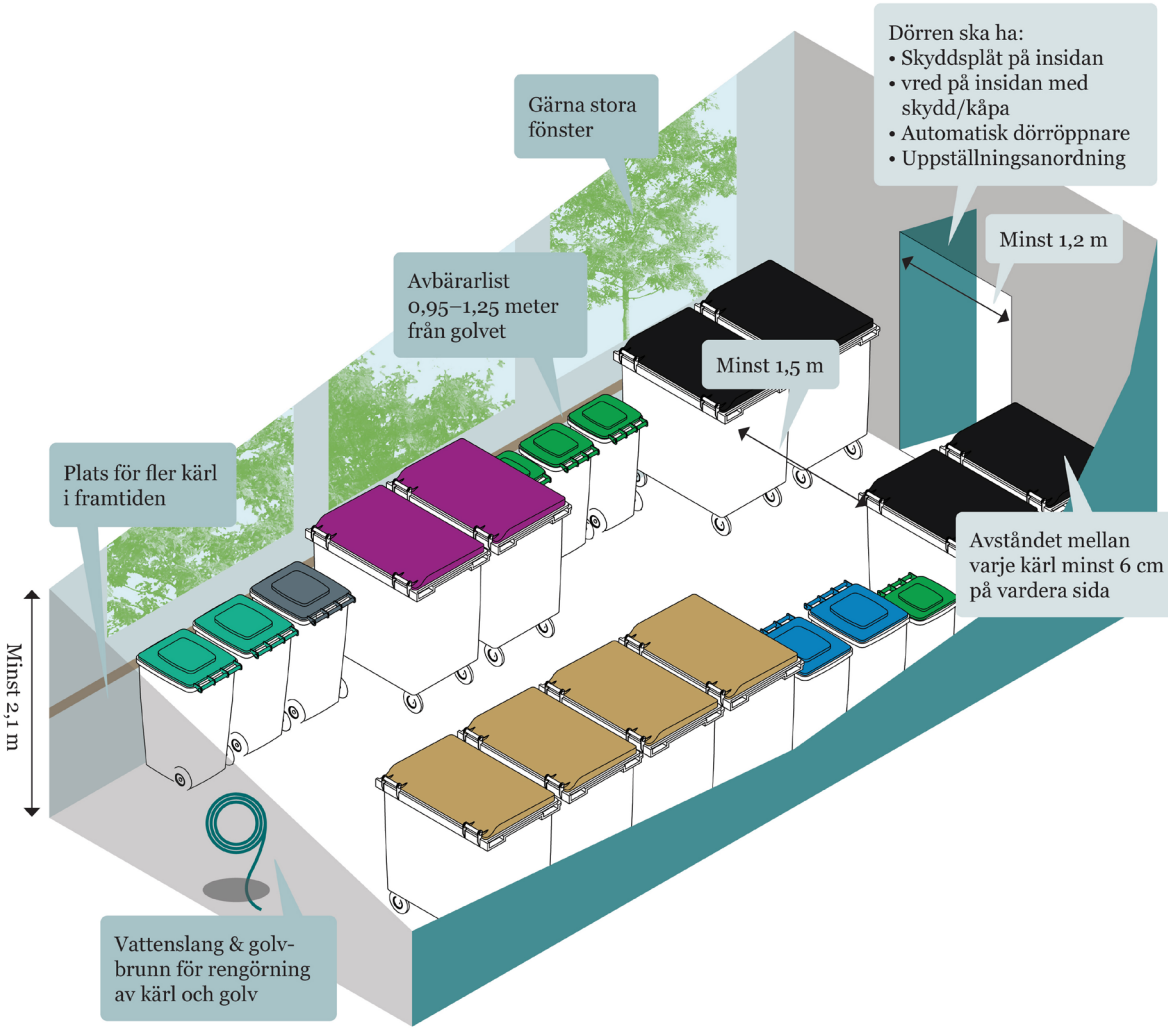

Exempel på avfallsutrymme med utbyggd fastighetsnära insamling. Dimensionering av olika avfallstyper.
Bild: sara sundin, ramboll

Krantömmande

Krantömmande

1. Vid installation av bottentömmande behållare ska anläggningen utformas så att den är åtkomlig för fordon utrustat med kran.
2. Bottentömmande behållare ska vara av ett- eller två-kroksystem.
3. Avståndet mellan fordonets centra och behållarnas centra ska inte överstiga 6 m eller understiga 2 m. Observera att kranar kan ha olika räckvidd (exempelvis 2–6 meter), därför ska Roslagsvatten kontaktas för beslut om avstånd och placering.
4. Det ska vara en fri höjd om 10 meter.
5. Angöringsplatsen ska inte ligga så att parkerade bilar förekommer mellan hämtningsfordonet och behållarna.
6. Lyft ska inte ske över vägar eller cykelbanor.
7. Uppställningsplatsen ska i största möjliga mån vara jämn. Om lutning inte kan undvikas ska lutningen normalt sett max vara 7 % för att säkerställa att fordonet inte kan börja glida på stödbenen.
8. Marknivåskillnaden mellan fordon och behållare ska vara max ±2 meter.
9. På grund av att behållaren kan pendla vid lyft ska djupbehållaren placeras minst 2 meter från omgivande hinder till exempel fasad, lyktstolpe eller parkering.
10. Behållarna ska placeras så att snöröjning kan ske. I de fall behållarna är helt under jord ska hela behållarens yta ovan jord snöröjas innan tömning.
11. Behållarnas placering ska stämmas av med ledningsägaren för att minska risken för att ledningar grävs sönder vid etablering.
12. Behållarna ska utformas så att barn inte riskerar att skada sig. Exempelvis bör det finnas lås på inkasten.
13. Behållare för matavfall bör inte överstiga 1000 liter.
14. Lyft bör inte ske över gångbanor, speciellt inte om gångbanan är högt trafikerad eller om det är i närheten av en skola. I de fall det är oundvikligt ska gångvägen spärras av vid tömning.
15. Uppställningsplatsen bör vara minst 15 meter lång.
16. Behållare bör anläggas så att vatteninträngning minimeras och vara placerad så att ytvattenavrinning möjliggörs. Om lakvatten ansamlas under behållare rekommenderas att dessa rengörs/saneras vid behov. Rengöring är särskilt viktigt för behållare med matavfallsinsamling.

Krantömmande

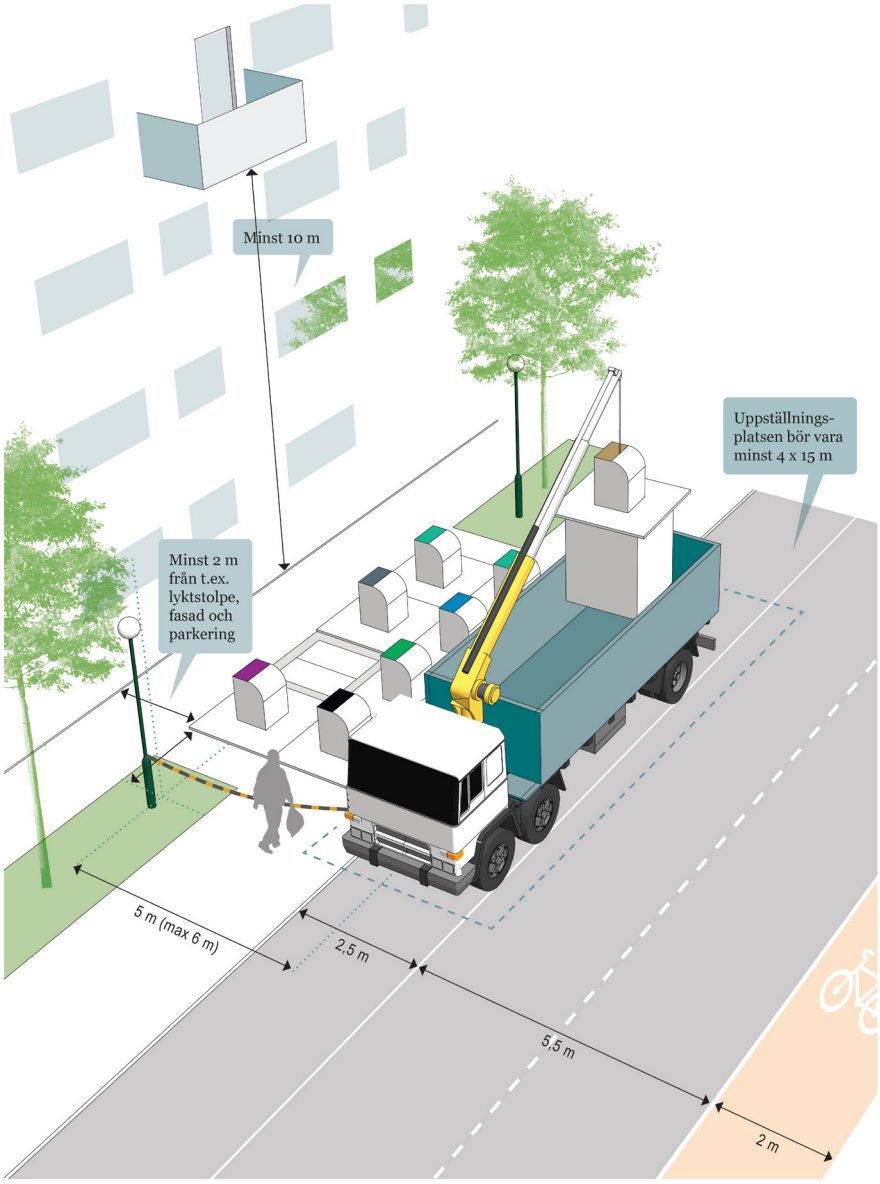

Exempel på hur det kan se ut vid tömning av bottentömmande behållare.
Bild: sara sundin, ramboll.